

ΟΙ ΑΛΛΟΙ

ΓΙΙ ΤΖΙΝΓΚ

★

(Τό Γι Τζίνγκ είναι ένα αρχαίο κινέζικο βιβλίο που άναγει την ανθρώπινη γλώσσα και γνώση σέ 64 έξάγραμμα που συνθέτουν έναλλασσόμενα τρίγραμμα γίν και γιάνγκ, θηλυκά και άρσενικά. 'Η παράδοση λέει πώς ό μυθικός αυτόκράτορας Φού Σι — 2852 - 2738 π.Χ.— είδες τέτοιες γραμμές στο κανάλιο μιάς χελώνας)

★

'Ο ουρανός, ή γή και τό νερό
(Richard Wilhelm, I Ching or book of changes, άγγλ. μετάφρ. Cary F. Baynes, έξάγραμμα 1, 2, 29)

★

'(...) Οι μυριάδες τ' άντικείμενα που προκύπτουν άπ' τό Τ' ή Τζι και χύνονται σ' αυτό — την ήρεμη πραγματικότητα που είναι κάτω άπ' τούς κόσμους τής μορφής, τής επιθυμίας και τής άμορφότητας.

★

'Είναι τό Τ' ή Τζι — ή Συμπαντική 'Αρχή, ή 'Εσχατη αιτία, τό 'Απόλυτο, τό Διώνιο, τό 'Ανάλαχτο, τό Μεταβαλλόμενο, τό 'Ενα, τό Ηών. Τίποτα δέν βρίσκεται έξω του τίποτα δέν είναι που νά τό περιέχει όλόκληρο. 'Όλα τά πράγματα προέρχονται άπ' αυτό τίποτα δέν προέρχεται άπ' αυτό. 'Όλα τά πράγματα έπιστρέφουν σ' αυτό τίποτα δέ μπαίνει ούτε έπιστρέφει σ' αυτό. Αυτό είναι όλα τά πράγματα δέν είναι κανένα πράγμα. 'Ετσι Τ' ή Τζι (ή έτσι ή τόλμη μου θεωρεί πώς τό καθορίζει).

(John Blofeld, I Ching, The Book of Change)

ΒΙΒΛΙΟΣ

'Αδάμ δέ έγινε την γυναίκα αυτού, και συλλαβούσα έτεκε τον Κάιν και ειπεν 'Εκτενησάμην άνθρωπον διά του Θεού.

(Διορθωμένο 'Εβραϊκό:) Συνευρέθη δέ ό 'Αδάμ με την σύζυγον του Έβαν, αυτή δέ συνέλαβε και έτεκε τον Κάιν (άπόκτημα). Και ειπεν 'έκατακέρδισα τον σύζυγόν μου' ό Κύριος είναι μαζί μου.

('Αθαν. Χ. Χαστούπης, εκδ. Γιοβάνη)

ΣΑΜΑΝΙΣΜΟΣ

Μιά μέρα κοιμόμουνα στο κορβάτι με πόνους τότε ένα πνεύμα με πλησίασε. 'Ήταν μιά γυναίκα πολύ δημοφρ, πολύ λεπτή, όχι πιό ψηλή από μισή άρσιν (71 εκ.). Τό πρόσωπό της και ό στολισμός της έμοιαζαν σ' όλα με μιάς από τις γυναίκες μας τις Γκόλνες (...). Μού ειπε: «Είμαι ή άγίαμι των προγόνων σου, των σαμάνων Τούς έμαθα νά σαμανίζουν τώρα θά μάθω έσένα (...) Σ' αγαπάω. Θά γίνεις άντρας μου, γιατί τώρα δέν έχω άντρα και θά γίνω γυναίκα σου (...) 'Αν δέ θέλεις νά με ύπακούσεις, τόσο τό χειρότερο γιά σένα. Θά σέ σκοτώσω». 'Από τότε δέν έπαψε νά 'ρχεται στί μου κοιμάμαι μαζί της ύπας με τη γυναίκα μου (...). (Mircea Eliade, Le Chamanisme et les techniques atchaisques de l'extase)

ΒΕΔΕΣ - ΟΥΠΑΝΙ ΣΑΔΕΣ

1

Δέν ύπήρχε ύπαρκτό κι άνύπαρκτο. Δέν ήταν επικράτεια του άέρα ούτε ουρανός πέρα του.

Τι έκάλυψε; Πότε; Τι έδωκε σκέψη; 'Ήταν νερό εκεί; τό άπροσμέτρητο βάθος του νερού; (...)

Κι έπειτα σηκώθηκε ό πόθος στην αρχή, ό πόθος, ό πρωταρχικός σπόρος, τό σέμα του πνεύματος.

Σοφοί που έψαξαν με τη σκέψη τής καρδιάς τους, ανακάλυψαν τό βασίλειο του ύπαρκτου μες τό άνύπαρκτο (...).

Ποιός στ' αλήθεια ξέρει και ποιός μπορεί νά τό πει, πούθε γεννήθηκε και πούθε έρχεται αυτή ή δημιουργία;

Οι θεοί έγιναν μετά άπ' τον κόσμο. Ποιός λοιπόν ξέρει πούθε ήρθε αρχή - αρχή στην ύπαρξη;

Αυτός, ή πρώτη προέλευση τούτης τής δημιουργίας, την σχημάτισε δλη ή δέν την σχημάτισε,

που τό μάτι του έλέγχει τούτο τον κόσμο στα πιό ψηλά τ' ουρανού, αυτός στ' αλήθεια τό ξέρει, ή ίσως δέν τό ξέρει.

(Ρίγγ - Βέδα μετάφραση του 1968, δες «Μικρό δοκίμιο γιά τη γλώσσα, 1967).

2

Στην αρχή αυτό ήταν μη ύπαρκτό. 'Εγινε ύπαρκτό, μεγάλωσε. 'Αλλάξε σ' άβγό. Τό άβγό ζεσταινόταν ένα χρόνο. Τό άβγό άνοιξε. Τά δυό μισά ήταν ένα άσημένο και τ' άλλο χουσό.

Τό άσημένο έγινε αυτή ή γή, τό χουσό ό

οδρανός ή παχιά μεμβράνη άπ' τό άσπράδι τά δονά, ή λεπτή μεμβράνη του κρόκου ή όμίχλη και τό σύννεφο, οι μικρές φλέβες τό ποτάμι, τό ύγρό ή θάλασσα.

Κι έκείνο πού γεννήθηκε άπ' αυτό ήταν ό 'Αντίγνια, ό ήλιος. "Όταν γεννήθηκε κραυγές χαριετισμού σηκώθηκαν κι όλα τά δντα σηκώθηκαν κι όλα όσα ποθούσαν. Γι' αυτό όποτε σηκώνεται ό ήλιος και πέφτει, κραυγές ένθουσιασμού σηκώνονται και όλα τά δντα σηκώνονται κι όλα όσα ποθούν.

"Αν κανείς ξέροντας αυτό στοχάζεται τόν ήλιο Μπράχμαν, εύχαριστες κραυγές θα τόν πλησιάζουν και θα συνεχιστούν, ώ, θα συνεχιστούν.

(Τσαντόγια Οδπανισάντ)

3.

Στήν αρχή αυτό ήταν τό 'Εαυτό μονάχα, στό σχήμα του πουργούσα (=προσωπικό δν, πρόσμο). Ατότος κοιτάζοντας γύρω είδε μονάχα τό 'Εαυτό του. Είπε πρώτα «Αυτό είναι έγώ» (=Τάτ τδάμι άσι). Γι' αυτό έγινε έγώ στ' άνομα. Γι' αυτό ως τώρα, άν ρωτηθεί ένας άνθρωπος, πρώτα λέει, «Αυτό είναι έγώ (=είμα έγώ)» και μετά προσφέρει τό άλλο άνομα πού μπορεί νά έχει(...).

'Αλλά τέρηση δέν ένωθε. Γι' αυτό ένας μοναχός άνθρωπος τέρηση δι νιώθει. Έπιθύησε έναν άλλο. 'Ηταν μεγάλος όσο άντρας κι ή γυναίκα του μαζί. Τότε έκανε αυτό, τό 'Εαυτό του, νά κολλεί στά δυό κι άπ' αυτά σηκώθηκαν άντρας κι ή γυναίκα του. (Μπριχαντανανγιάχα Οδπανισάντ, μετάφραση του 1963).

4

Ατότος, ό 'Εαυτός, πρέπει νά περιγράφεται με "Όχι, όχι! (Μποχ. Οδπανισάντ).

5

Είμαι γυναίκα, είσαι άντρας· είσαι άγόρας είμαι παρθένα· έσύ, γέρος, τρικλίζεις προσχωρώντας με τό μπαστούνι σου· γεννήθηκες με τό πρόσμο στραμμένο παντού. Είμαι ή βαθιά μελέ μέλισσα, είσαι ό πράσινος παπαγάλος με τά κόκκινα μάτια, είσαι τό σύννεφο της βροχής, οι έποχές, οι θάλασσες. Είμαι χωρίς αρχή, γιατί είμαι άπειρος, έν άπ' όπου γεννήθηκαν όλοι οι κόσμοι.

(Σβετασβατάρα Οδπανισάντ, μετάφραση του 1963)

TANTRISMOΣ

☆ 'Ο Τάντρα (=ό πιστός του Τάντρα) ταυτίζει την έσώτερη στήλη της ραχοκοκκαλιάς του (τό Σουσιούμα) με τόν άξονα (του κόσμου) πού είναι στό Βουνό Μερού, ώστε νιώθει τόν έαυτό του άν τό κέντρο γύρω άπ' τό όποιο έκτελείται ή όλη περιφορά του κόσμου

του. Κόσμος και άνθρωπος ταυτίζονται· τό κέντρο όλων των άτόμων είναι έμφυτος Ένα.

☆ 'Ο βουδδιστής Τάντρα (..) έπίσης όραματοποιεί Ένα «'Εσώτερο κορίτσι» πού άντρέζεται τή ραχοκοκκαλιά του. (...) Κοιτά στην κορυφή ή θηλική ένέργεια συναναπτύσσεται με τό άρσενικό σπέρμα του Είνα κι ένώνεται μ' αυτό στυχουαλικά. 'Από αυτή την Ένωση Ένα ύπερφυσικό νεκταρ διαίεται και κυλάει νηλημυρίζει τό σώμα, ένώ όλόκληρος ό άντρας ή ή γυναίκα γίνεται Ένα με την πηγή του έαυτού και του κόσμου πού βρίσκεται πάνω άπ' την κορυφή του κεφαλιού. 'Η κατάσταση της άνάδου μπορεί νά συμβολιστεί μ' Ένα πουλί.

(Philip Rawson, Tantra, The indian cult of ecstacy)

Z E N

★

'(Τό Ζέν είναι Ένα βουδδιστικό σύστημα, πού όμως οι πηγές του χάνονται στην Ινδική προϊστορία. 'Ο όρος είναι γαπωνέζικος (έπια και τά πιο πολλά κείμενα πού ακολουθούν), σημαίνει περίου (άλλά όχι ακριβώς) «σταχασμός» και είναι σχετικός με τό άνάλογο Ινδικό DHTANA. Τι είναι τό Ζέν, τό καταλαβαίνει κανένας μόνος του, γιατί τό Ζέν δέν έχει κείμενα· κι όσα κείμενα αναφέρονται σ' αυτό (π.χ. τά γνωστά Νό) δέν πρέπει νά θεωρούνται άποκρυφιστικά — αλλά ούτε κι άποκαλυπτικά. 'Η «'Τδρία» έχει παρουσιάσει τόν Χάν σαν (τ. 13)'

★

ΔΙΑΦΟΡΑ

Τό μωρό κοιτάζει τά πράγματα όλη μέρα μ' άνοχητά μάτια· αυτό γίνεται γιατί τά μάτια του δέν είναι στραμμένα σέ καθένα άντικείμενο είδικά. Προχωράει χωρίς νά ξέρει πού πάει και σταματάει χωρίς νά ξέρει τί κάνει. 'Αναμειγνύει τόν έαυτόν του στό περιβάλλον και προχωράει μαζί του. Ατότες είναι οι όρχι της αυτισματικής όγισνης. (Τζουάνγκ - Τζού).

☆ "Όταν περπατάει στέκεται, κάθεται ή έπιπλώνει καταλαβαίνει πώς κάνει αυτό, κι έτσι μόλο πού τό σώμα του κάνει κάτι, αυτό τό καταλαβαίνει ακριβώς όπως είναι.. "Όταν ξεκινάει ή επιστρέφει, κοιτάζει πού χέρι του.. έντρογεί με άπόλυτη αντίληψη (Μαροχίμα Νι-κάγια).

☆

«'Όπου είναι έν άντικείμενο, εκεί έγώ είμαι ή σκέψη». Είναι λοιπόν ή σκέψη Ένα πράγμα και τό άντικείμενο Ένα άλλο; "Όχι, αυτό πού είναι τό άντικείμενο, αυτό ακριβώς είναι ή σκέψη. "Αν ήταν Ένα πράγμα ή σκέψη και τό